

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w S. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego H. Ł. (1) kwoty 5277,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 4293,32 zł od dnia 2 maja 2019 roku do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 984 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódka wniosła także o zapłatę kwoty 172 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności i wyjaśniła, że kwota 984 zł to koszty windykacji, jakie poniosła zlecając czynności windykacyjne (...) sp.z o.o.

Dochodzonej należności domagała się tytułem ustalonej ceny sprzedaży urządzeń i wynagrodzenia za świadczone usługi.

W dniu 22 maja 2020 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty, zgodnie z żądaniem powódki.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Nadto pozwany złożył pozew wzajemny przeciwko powódce, w którym wniósł o zasądzenie od powódki (pозwanej wzajemnej) (...) sp. z o. o. sp. k. na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) H. Ł. (1) kwoty 19.297,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 października 2019 roku do dnia zapłaty, zasądzenie od powódki (pозwanej wzajemnej) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) zwrotu kosztów procesu, tytułem zwrotu zapłaconej ceny za zwrócone urządzenia.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (powód wzajemny) H. Ł. (1) zamierzał otworzyć lokal gastronomiczny pod nazwą Browar (...) przy ul. (...) w S.. Pozwany (powód wzajemny) uznał, że do prowadzenia lokalu gastronomicznego potrzebny będzie profesjonalny elektroniczny system obsługi kelnerskiej i magazynowej. W celu zakupu takiego systemu na przełomie roku 2017 i 2018, pozwany (powód wzajemny) skontaktował się z powódką (pозwaną wzajemną) (...) sp. z o.o.

Dnia 3 marca 2018 roku odbyło się pierwsze spotkanie pozwanego (powoda wzajemnego) i powódki (pозwanej wzajemnej) w obiekcie przeznaczonym na restaurację celem przedstawienia wielkości lokalu i zagadnień związanych z jego specyfiką. Ze strony pozwanego (powoda wzajemnego), w spotkaniu uczestniczył A. Ł. (syn pozwanego - powoda wzajemnego), który pełnił funkcję zarządzającą podczas budowy lokalu, a następnie podczas jego funkcjonowania. A. Ł. posiadał umocowanie do działania w imieniu H. Ł. (1). Ze strony powódki (pозwanej wzajemnej) w spotkaniu uczestniczył R. R. — wspólnik w powodowej spółce (pозwanej wzajemnej), a także członek zarządu komplementariusza w powodowej spółce (pозwanej wzajemnej).

Podczas spotkania zostały przedstawione przez pozwanego (powoda wzajemnego) wymogi jakie elektroniczny system obsługi gastronomicznej powinien spełniać. A. Ł. wskazywał, że interesuje go profesjonalny system kompleksowej obsługi klienta przy stoliku, łącznie z urządzeniami mobilnymi dla kelnerów.

R. R. wyjaśnił, że z uwagi na polskie przepisy prawa nie ma możliwości drukowania paragonów na urządzeniach mobilnych noszonych cały czas przez kelnerów. W związku z tym pozwany (powód wzajemny) przystał na to, aby kelnerzy podchodzili do centralnego miejsca na każdym piętrze tzw. pomocnika kelnerskiego celem podjęcia

wydrukowanych paragonów i ewentualnie zabrania terminala płatniczego w przypadku gdy gość lokalu zamierzał zapłacić bezgotówkowo.

Po spotkaniu jeszcze w tym samym dniu pozwany (powód wzajemny) wysłał niezbędne dla powódki (pозwanej wzajemnej) projekty budowlane obiektu celem przygotowania odpowiedniej oferty.

W dniu 6 marca 2018 roku powódka (pозwana wzajemna) wysłała pocztą elektroniczną ofertę.

Dowód:

- mail z dnia 03.03.2018 r. k.53,
- mail z ofertę z dnia 06.03.2018 roku k.54-58,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192,
- zeznania za powódkę R. R. k.197-200,
- zeznania za powódkę P. S. k.200-202,
- zeznania pozwanego (powoda wzajemnego) k.202-203.

Podczas prac budowlanych w sierpniu 2018 roku miało miejsce kolejne spotkanie wraz z nowoprzyjętym szefem kuchni celem omówienia proponowanego przez przedstawiciela powódki (pозwanej wzajemnej) systemu obsługi gastronomicznej.

Przed otwarciem restauracji, w styczniu 2019 roku odbyło się jeszcze jedno spotkanie w lokalu celem uaktualnienia oferty pod kątem nowych pomysłów, rozwiązań i udoskonaleń wykonanych w lokalu.

W efekcie tego spotkania 16 stycznia 2019 pozwany (powód wzajemny) otrzymał od powódki (pозwanej wzajemnej) zaktualizowaną ofertę. W ofercie dwa urządzenia - Terminal (...) określono jako urządzenia pomocnicze (opisane w ofertach jako „dodatkowe stanowisko”). Zgodnie z umową miały one zostać zainstalowane po jednej sztuce na piętrze w miejscu pomocnika kelnerskiego. W pierwszej jak i drugiej ofercie występowały urządzenia mobilne dla kelnerów do obsługi gości (pozycja 4 w obu ofertach) jak i komputer stacjonarny do zarządzania magazynami kuchni i barów. Cała obsługa gości miała się odbywać za pomocą urządzeń mobilnych.

Dowód:

- e- mail z ofertą z dnia 16.01.2019 roku k.60-63,
- pełnomocnictwo z dnia 2 stycznia 2019 r. k.59
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192,
- zeznania pozwanego (powoda wzajemnego) k.202-203.

Przed zakupem systemu powódka (pозwana wzajemna) zademonstrowała system na komputerze stacjonarnym, który dotyczył zarządzania magazynami, fakturowania oraz innych funkcji typu statystyki itp. Sposób działania urządzeń mobilnych, ich funkcjonalność i obsługa nie była możliwa do przetestowania na proponowanych urządzeniach mobilnych, gdyż powódka (pозwana wzajemna) nie była wówczas w ich posiadaniu. Powódka nie zaproponowała demonstracji na innych urządzeniach, a pozwany się tego nie domagał.

Pozwany (powód wzajemny) zamówił u powódki (pозwanej wzajemnej) kompletny system obsługi gastronomicznej dla swojego lokalu, przy czym strony umówiły się, że przez pierwszy miesiąc pozwany będzie testował oprogramowanie bez konieczności zapłaty ceny, celem podjęcia ostatecznej decyzji o jego nabyciu.

W dniu 22 lutego 2019 r. powódka (pозwana wzajemna) wystawiła na pozwanego fakturę (...) Forma nr (...) na kwotę 27.288,78 zł na zakup urządzeń do obsługi gastronomicznej, w tym urządzeń mobilnych. Pozwany (powód wzajemny) opłacił fakturę pro forma dnia 26 lutego 2019 roku. Do faktury pro forma powódka (pозwana wzajemna) wystawiła fakturę nr (...) z 12 marca 2019 rok.

Dowód:

- faktura pro forma nr (...) k.64
- potwierdzenie przelewu na fakturę pro forma nr (...) k.65,
- faktura nr (...) z 12.03.2019 rok k.66.

Urządzenia zostały dostarczone na kilka dni przed otwarciem lokalu. Pracownicy powódki zainstalowali wszystkie urządzenia, w tym serwer tower D., stanowisko (...) ((...) wyświetlacz kuchenny), dwie drukarki P. z terminalem, drukarkę bonową, dwa terminale i 7 urządzeń mobilnych M., z operacyjnym Android w wersji 7.0. Na urządzeniach zainstalowano oprogramowanie powódki, a na urządzeniach mobilnych oprogramowanie X2 M. w wersji v 1.9.2.C, udzielono informacji w jaki sposób wprowadzać do systemu menu i jak obsługiwać urządzenia. Lokal „Browar pod Z.” składał się z dwóch kondygnacji (piwnica i parter). Na parterze znajduje się również antresola. W piwnicy zainstalowane były trzy urządzenia typu access point (firmy (...)), których zadaniem było rozsyłanie sygnału sieciowego. Na parterze występowały dwa takie urządzenia. Antresola w lokalu znajdowała się w zasięgu access pointów, zainstalowanych na parterze.

Z uwagi na nieopłacenie przez pozwanego ceny zakupu oprogramowania i ustalony miesięczny okres próbny, celem podjęcia ostatecznej decyzji zakupu oprogramowania, wersja zainstalowana u pozwanego co jakiś czas wymagała zgody powódki za dalsze działanie.

Po uruchomieniu lokalu w dniu 18 marca 2019r. pojawiły się problemy z obsługą urządzeń mobilnych. Zdarzało się, że traciły sygnał sieć (...) z uwagi na wahania siły sygnału. Cały czas jednak zasięg sieci był niezmienny. Oprogramowanie zostało tak zaprojektowane, że w takiej sytuacji nie tracono danych wprowadzonych do urządzenia, nadto możliwe było dalsze wprowadzanie zamówień, a po odzyskaniu łączności z siecią i akceptacji przez kelnera, zamówienie było wysyłane do kuchni.

Kelnerzy pozwanego (powoda wzajemnego) nie byli zadowoleni z graficznej strony oprogramowania, jak i z tekstowego grupowania menu.

Urządzenia mobilne nie przewidywały możliwości dzielenia rachunku na kilku gości. Urządzenie umożliwiała dzielenie klientów i przydzielania im konkretnych zamówień. Kelnerzy pozwanego (powoda wzajemnego) nie stosowali tej funkcji. W związku z tym goście, którzy nie chcieli płacić za całe zamówienie, a jedynie za wydzielone dania i napoje byli proszeni o udanie się z kelnerem do pomocnika kelnerskiego, przy którym znajdował się Terminal (...) i dopiero tam możliwy był podział rachunku.

Powyższe spowodowało, że kelnerzy przestali wykorzystywać urządzenia mobilne i zaczęli przyjmować zamówienia na kartkach, co powodowało wydłużenie obsługi klientów.

Dowód:

- opinia zamieszczona w G. z okresu czerwiec 2019 r. k.63,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192,
- zeznania świadka T. W. k.192-193v,

- zeznania świadka A. M. k.195-195v,
- zeznania świadka H. Ł. (2) k.195v,
- zeznania P. S., k. 200-201, 205
- zeznania pozwanego (powoda wzajemnego) k.202-203,
- opinia biegłego sądowego M. M. (1) k.218-227v.

Pozwany (powód wzajemny) zgłaszał zaistniałe problemy tuż po otwarciu lokalu do osoby oddelegowanej przez powódkę (pозwaną wzajemną) jako swojego serwisanta, jak również po braku naprawienia błędów osobiście do R. R..

Dowód:

- zestawienie połączeń odebranych, wykonywanych przez T. W. (menager lokalu pozwanego (powoda wzajemnego) do serwisanta powódki (pозwanej wzajemnej) k.67
- zestawienie połączeń wychodzących odebranych połączeń wychodzące nieodebranych, połączeń przychodzących, połączeń SMS, wykonane przez T. W. do serwisanta powódki (pозwanej wzajemnej) k.68-71
- sms od R. R. do A. Ł. z dnia 18.03.2019 r. - załącznik nr 17,
- sms od R. R. do A. Ł. z dnia 04.07.2019 r. - załącznik nr 18,
- zeznania świadka T. W. k.192-193v,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192.

Na polecenie powódki (pозwanej wzajemnej) pozwany (powód wzajemny) zmienił dotychczasową częstotliwości sieci (...) z 5 GHz, na 2,4 GHz. Dla obsługi systemu wydzielono w lokalu odrębną sieć (...). Wówczas uzyskano pełne pokrycie lokalu siecią bezprzewodową.

Dowód:

- zeznania świadka T. T., k. 187-188,
- opinia biegłego sądowego M. M. (1) k.218-227v.

W dniu 2 kwietnia 2019 r. powódka (pозwana wzajemna) wystawiła na pozwanego (powoda wzajemnego) fakturę nr (...) na licencje, usługi wdrożeniowe i fiskalne oraz drobny dodatkowy sprzęt (pozycja 9, 10, 11 i 12 opiewające na kwotę 240,47 zł brutto).

Przedmiotowa faktura nie została zaksięgowana przez pozwanego (powoda wzajemnego).

Dowód:

- faktura (...) z dnia 02.04.2019 r. k.8,
- wydruk (...) za miesiąc kwiecień 2019 r. k.72,
- oświadczenie z dnia 22.06.2020 r. k.85,
- zeznania pozwanego (powoda wzajemnego) k.202-203,

Pozwany (powód wzajemny) wystosował pismo do powódki (pозwanej wzajemnej) wymieniając problemy, które wystąpiły w okresie bezpośrednim po otwarciu lokalu i nie dające żadnej możliwości pracy na urządzeniach mobilnych. W odpowiedzi R. R. wskazał, że oprogramowanie oferowane przez powódkę (pозwaną wzajemną) zawsze działa stabilnie, jest sprawdzone i instalowane u innych klientów. Jednocześnie powódka (pозwana wzajemna) zaprzeczyła, aby pozwany (powód wzajemny) dokonywał zgłoszeń serwisowych. Po otrzymaniu odpowiedzi A. Ł. ponownie wysłał sms- a do R. R. z informacją o niedziałającym systemie.

Dowód:

- e- mail z dnia 09.04.2019 roku od A. Ł. do pозwanej k.86,
- e-mail z dnia 12.04.2019 roku od R. R. do A. Ł. k.87-88,
- sms od A. Ł. do R. R. z 13.04.2019 roku k.89,

W dniu 15 kwietnia 2019 r. A. Ł. wezwał powódkę (pозwaną wzajemną) do natychmiastowego spotkania celem ustalenia sposobu i terminu usunięcia pojawiających się braków i błędów w Systemie.

Dowód:

- e- mail z dnia 15.04.2019 roku od A. Ł. do powódki (pозwanej wzajemnej) z dwoma zdjęciami k.92-95, 21-21v.

Spotkanie odbyło się 16 kwietnia 2019 roku w lokalu Browar (...). Ze strony powódki (pозwanej wzajemnej) obecni byli: R. R. — wspólnik w spółce, P. S. - wspólnik w powodowej spółce i Prezes Zarządu komplementariusza powódki (pозwanej wzajemnej), T. T. — serwisant powódki (pозwanej wzajemnej), natomiast ze strony pозwanego (powoda wzajemnego): T. W. — menager lokalu, A. Ł. — pełnomocnik pозwanego (powoda wzajemnego) i zarządzający lokalem.

Na spotkaniu zostały poruszone i omówione problemy jakie wystąpiły w lokalu z systemem obsługi kelnerskiej powodujące, że kelnerzy nie korzystali z urządzeń mobilnych. Pozwany (powód wzajemny) podkreślił, że celem jest obsługa gości w lokalu od przyjęcia zamówienia, aż do dokonania płatności przy stole, a nie przy punkcie urządzenia dodatkowego (stacjonarnego), w tym również ewentualne podzielenie rachunku.

Wszystkie ustalenia zostały spisane i wysłane mailem do powódki (pозwanej wzajemnej), T. W., P. Ł. (który w tamtym czasie zajmował się marketingiem oraz systemami elektronicznymi w lokalu) oraz pозwanego (powoda wzajemnego). Na spotkaniu powódka (pозwana wzajemna) dokonała ustawień głośności i wibracji urządzeń mobilnych do pozycji maksymalnych, serwisant powódki był w lokalu celem weryfikacji systemu obsługi kelnerskiej w powiązaniu z siecią wifi.

Dowód:

- e mail z ustaleniami ze spotkania wysłany 17.04.2019 r. przez A. Ł. k.96-97, 22,
- faktura korekta nr K./1/04/01/2019 z dnia 16.04.2019 roku k.9-9v,
- faktura korekta nr K./1/01/01/2020 z dnia 16.01.2020 roku k.10-10v,
- zdjęcie monitora z komunikatem wysłane mms-em z dnia 04.05.2019 r. do powódki (pозwanej wzajemnej) k.98-99,
- mail z dnia 7.05.2019 r. k.23,
- mail z dnia 30.05.2019 r. k.24,

- zdjęcie monitora z komunikatem wysłane mms-em z dnia 26.05.2019 r. do powódki (pozwanej wzajemnej) k.100-101,
- sms z dnia 18.07.2019 r. wysłany do pozwanej k.102,
- sms z dnia 25.07.2019 r. do T. T. k.103,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192,
- zeznania świadka T. W. k.192-193v,
- zeznania pozwanego (powoda wzajemnego) k.202-203.

Po spotkaniu w dalszym ciągu kelnerzy pozwanego nie byli zadowoleni z głośności urządzeń mobilnych.

Nadto Powódka (pozwana wzajemna) stwierdziła, że nie ma możliwości uruchomienia opcji dzielenia rachunków.

Z uwag na dalszy brak zapłaty i decyzji pozwanego o zakupie, co kilka dni na ekranach komputera głównego i dwóch stanowiskach dodatkowych wyskakiwały komunikaty o wygaśnięciu licencji. Mimo to powódka (pozwana wzajemna) po każdym zgłoszeniu pracowników restauracji odblokowywała system, przedłużając licencję.

Dowód:

- zdjęcie mms-a z 08.06.2019 r. od A. Ł. do R. R. wraz z rozwinięciem mms-a k.104-105,
- odpowiedź sms R. R. na mms-a k.106,
- dialog A. Ł. z R. R. k.107-108,
- sms od R. R. do A. Ł. z dnia 04.07.2019 r. k.90,
- sms z dnia 18.07.2019 r. A. Ł. do R. R. k.102,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192,
- zeznania świadka P. Ł. k.194-195,
- zeznania świadka T. W. k.192-193v,
- zeznania P. S., k. 200-201, 205
- zeznania świadka T. T., k. 187-188.

Po upływie wyznaczonych na spotkaniu terminów i dalszego niezadowolenie pozwanego (powoda) wzajemnego z działania systemu, jak i brak możliwości dzielenia rachunków, pozwany (powód wzajemny) wystosował w dniu 8 sierpnia 2019 r. do powódki (pozwanej wzajemnej) pismo wzywające do należytego wykonania umowy pod rygorem odstąpienia od niej.

Powódka (pozwana wzajemna) w odpowiedzi wysłała do pozwanego (powoda wzajemnego) pismo z dnia 23 sierpnia 2019 r., w którym poinformowała, że każdy klient przed zakupem licencji otrzymuje licencję demo, za którą nie musi przez miesiąc płacić i służy ona do zapoznania się z działaniem oprogramowania. Po upływie tego czasu klient może dokonać zakupu właściwej licencji bezterminowej. Podała, że dla pozwanego (powoda wzajemnego) przedłużała licencję demo wielokrotnie, a konkretna wersja oprogramowania związana z zakupioną licencją do niego to kompletny skończony zestaw funkcji. Poinformowała, że zgłoszenia pozwanego (powoda wzajemnego) dotyczące zmian w oprogramowaniu nie mogą zostać zrealizowane, gdyż zakupił on licencję na oprogramowanie bez dodatkowych prac

programistycznych, a takie dodatkowe prace nie zawierają się w zleceniu. Jednocześnie powódka (pозwana wzajemna) wezwała H. Ł. (3) do zapłaty za usługę wdrożenia w kwocie 3686,31 zł informując jednocześnie, że dokonała korekty sprzedaży i opłaty za licencje nie muszą już być wnoszone.

Dowód:

- pismo pozwanego (powoda wzajemnego) do powódki k.11
- pismo powódki (pозwanej wzajemnej) z dnia 23.08.2019 r. k.12.

H. Ł. (1) wystosował pismo z dnia 24 września 2019, w którym odstąpił od umowy, wezwał do odebrania dostarczonych urządzeń oraz zwrotu kwoty 19.297,47zł wynikającej z faktury VAT (...) pozycje 1 (serwer T. D. (...); 1 sztuka), 2 (stanowisko (...) kuchnia; 1 sztuka), 5 (terminal (...) 64G; 2 sztuki) i 6 (M. (...) 502 telefon komórkowy; 7 sztuk), mając na uwadze ustalenia ze spotkania z dnia 17 kwietnia 2019 r. punkt 7 w terminie 14 dni.

Pozwany (powód wzajemny) zachował urządzenia, które wykorzystuje w innym systemie na obsługę gastronomiczną, natomiast odstąpił od umowy w części dotyczącej tych urządzeń, z których nie może korzystać.

Dowód:

- pismo pozwanego (powoda wzajemnego) z 24.09.2019r. k.13-14,
- dokumentacja fotograficzna, k.109-110,

Pomimo wystosowanego wezwania powódka (pозwana wzajemna) nie zwróciła żądanej kwoty i nie odebrała urządzeń.

Pozwany (powód wzajemny) zakupił nowy system obsługi gastronomicznej od (...) sp. z o.o., kupując ponownie wszystkie niezbędne urządzenia, w tym urządzenia mobilne.

Dowód:

- zestawienie wydatków poczynionych na zakup nowego systemu obsługi gastronomicznej na dzień 18.06.2020 r. wraz z fakturami, k.111
- zeznania świadka T. W. k.192-193v,
- zeznania świadka A. Ł. k.189v-192.

Pozwany (powód wzajemny) wezwał powódkę (pозwana wzajemną) do zapłaty kwoty 19.297,47 zł wskazując termin zapłaty na 14 dni od dnia trzymania wezwania.

Dowód:

- pismo pozwanego z dnia 24.09.2019r. wraz z potwierdzeniem nadania k.13-14,

Wezwaniem do zapłaty z dnia 24 października 2019 roku powódka (pозwana wzajemna) wezwała powoda do zapłaty kwoty 7851,71 zł tytułem niezapłaconej faktury (...).

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k.15 wraz z potwierdzeniem nadania k.17,

Powódka (pозwana wzajemna) zleciła windykację należności od pozwanego (powoda wzajemnego) A. sp.zo.o, która wystawiła z tego tytułu fakturę vat (...) na kwotę 984 zł.

Dowód:

- faktura k.17,
- nota obciążeniowa k.18,
- potwierdzenie nadania k.19,
- zeznania świadka M. M. (2) k.189.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo główne, jak i wzajemne podlegały uwzględnieniu w całości.

W zakresie powództwa głównego powód dochodził roszczenia na podstawie łączącej strony umowy oraz art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę, jak i art. 750 kc do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

W tym zakresie sporne było wykonanie przez powódkę usługi wdrożenia.

Zdaniem sądu powódka zdołała wykazać, że istotnie wykonała na rzecz pozwanego taką usługę. W pierwszej kolejności należało wskazać, że strony zawarły umowę sprzedaży urządzeń i oprogramowania oraz świadczenia usługi wdrożenia w trybie ofertowym. Po wstępnym zapytaniu pozwanego i przedstawieniu koncepcji działania systemu obsługi klienta w lokalu, powódka złożyła ofertę wskazując konkretne produkty i ich cenę jak i wynagrodzenie za usługę. Jak wynikało z ustaleń oraz faktycznie podejmowanych przez strony działań, w zakresie oferty sprzedaży urządzeń doszło do wykonania umowy. Pozwany zapłacił cenę, a powódka dostarczyła urządzenia.

W zakresie sprzedaży oprogramowania strony, w ramach uprawień z art. 353¹ kc w zw. z art. 592 kc, umówiły się na sprzedaż na próbę. Okres próbny, podczas którego pozwany nie był zobowiązany do zapłaty ceny, miał wynosić początkowo miesiąc, zaś w tym czasie licencja była udzielona tymczasowo. Miał być to okres testowy umożliwiający pozwanemu podjęcia ostatecznej decyzji co do nabycia oprogramowania. W tym zakresie, co nie było między stronami sporne, okres próbny nie doprowadził do zawarcia umowy sprzedaży, z uwagi na odmienne oczekiwania pozwanego w zakresie funkcjonowania systemu. Pozwany nie uznał oprogramowania za dobry dla niego produkt, tym samym nie był zobowiązany do zapłaty ceny, co nie było między stronami sporne. Powódka po uzyskaniu od pozwanego ostatecznej decyzji o odmowie kupna oprogramowania, nie domagała się zapłaty ceny, jak i nie była zobowiązana do udzielenia stałej licencji na oprogramowanie. Tym samym do zawarcia ostatecznej umowy sprzedaży oprogramowania w ogóle nie doszło.

Tak ukształtowany przez strony stan faktyczny powodował, że jedyną kwestią sporną było ustalenie czy powódka wykonała „usługę wdrożenia” i czy w związku z tym może domagać się wynagrodzenia. Na podstawie dokumentów, w tym ofert powódki, nie ulegało wątpliwości, że strony umówiły się na wykonanie przez powódkę usługi nazwanej w ofercie jako „wdrożenie, konfiguracje i prace informatyczne (q dzień)” (k. 62). Zdaniem sądu wynagrodzenie to miało charakter samodzielny i jedynie częściowo zależny od wykonania pozostałych części umowy. Z całą pewnością wynagrodzenie takie nie byłoby powódce należne gdy nie doszło do wykonania żadnej z pozostałych części umów tj. sprzedaży urządzeń i co najmniej sprzedaży na próbę. Gdyby więc pozwany odstąpił od umowy przed nabyciem sprzętu, czy też przed jego zainstalowaniem w lokalu z pewnością, powódce nie byłoby należne takie wynagrodzenie. Jednakże w okolicznościach sprawy, jak już wyżej wskazano doszło do zawarcia i realizacji umowy sprzedaży urządzeń, które powódka dostarczyła do lokalu pozwanego, dokonała ich instalacji, uruchomienia, wgrania oprogramowania, a także do sprzedaży oprogramowania na próbę, z licencją czasową (pierwotnie na miesiąc), przy jednoczesnym braku zobowiązania pozwanego do zapłaty ceny. Nie było sporne, że powódka realizując taką umowę zainstalowała na urządzeniach oprogramowanie, dokonała jego konfiguracji, udzieliła czasowej licencji, przeszkoliła personel w

zakresie obsługi, w tym wprowadzania menu, reagowała na zgłaszane problemy, udzielała porad w zakresie ustawień sieci, nadto pracownik powódki na prośbę pozwanego w okresie próby przyjechał do lokalu celem sprawdzenia działania systemu. Zdaniem sądu nie ulegało żadnym wątpliwościom, że takie działania powódki, angażujące jej pracowników czasowo i finansowo, w oczywisty sposób wyczerpały wykonanie umowy w zakresie świadczenia usługi wdrożenia, konfiguracji i prac informatycznych.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwany nie zdołał wykazać, aby wskazana w ofercie usługa, miała dotyczyć wyłącznie umowy ostatecznej sprzedaży. Co więc zdaniem sądu taka interpretacja byłaby nielogiczna i krzywdząca dla powódki. Zakładając hipotetycznie, że pozwany uznałby oprogramowanie za dobre i zdecydował się na zakup oprogramowania, usługa powódki polegałaby już wyłącznie na wygenerowaniu stałej licencji, co przy uwzględnieniu, że jest ona producentem oprogramowania, nie stanowiłoby niewielki procent wszelkich wykonanych do tej pory usług. Przede wszystkim jednak pozwany nie wykazał tezy jakoby usługa miała dotyczyć jedynie umowy sprzedaży ostatecznej. Tymczasem skoro strony umówiły się na sprzedaż próbą, nie mogło budzić jakichkolwiek wątpliwości, że musiała się ona wiązać z wykonaniem przez powódkę konfiguracji oprogramowania, zainstalowania go na urządzeniach, jak i przeszkoleniem pracowników. W przeciwnym razie pozwany nie byłby w stanie sprawdzić oprogramowania. niesporne było również, że pozwany zrealizował w umówionym okresie, kilkukrotne zresztą przedłużanym, testy oprogramowania. W oczywisty więc sposób doszło do wykonania umowy sprzedaży na próbę i ściśle związanej z nią usługi wdrożenia.

W tym miejscu należy wskazać, że w kontekście zakwalifikowania stanu faktycznego istniejącego między stronami jako umowy sprzedaży na próbę, a nie definitywnej umowy sprzedaży, nie miało zasadniczego znaczenia, ani to czy oprogramowanie umożliwiałoby zgodnie z wolą pozwanego pełną obsługę klienta przy stoliku, ani to czy było ergonomiczne, intuicyjne dla kelnerów. Jak bowiem wskazuje się w doktrynie, a co zresztą wynika z przepisu przekształcenie umowy sprzedaży na próbę w umowę definitywną leży wyłącznie w gestii kupującego, który nawet nie musi podawać przyczyn swojej decyzji ani też kierować się obiektywnym wynikiem próby. Tym samym jedynie na marginesie należało wskazać, że zdaniem sądu pozwany, o ile zdołał wykazać, że w swoich oczekiwaniach przedstawił powódce chęć nabycie systemu, który zapewniłby kompleksową obsługę przy stoliku, o tyle jednak nie zdołał wykazać, aby istotnie już przy pierwszych spotkaniach precyzował swoje żądania w tym m.in. w zakresie niezbędnej funkcji dzielenia rachunków. Na to wskazywały wyłącznie zeznania A. Ł.. Świadek ten w oczywisty sposób był silnie związany ze stroną pozwaną, a nadto z racji widocznej więzi emocjonalnej nie tylko z pozwanym, ale i z prowadzonym browarem, jego zeznania przedstawiały subiektywny obraz zdarzeń. O ile jego wypowiedź była obszerna, szczegółowo opisująca przyczynę poszukiwania najlepszego systemu obsługi, doświadczenia zaobserwowane w innych krajach, o tyle zdaniem sądu z przedstawionej wizji nowoczesnego systemu nie można było wyprowadzić jednoznacznego wniosku o faktycznym wskazywaniu powódce już na początku współpracy o żądaniu co do zaopatrzenia oprogramowania w konkretnie wyartykułowane funkcje, jak np. dzielenie rachunków. Świadek wielokrotnie podkreślał, że zasadnicze znaczenie miała dla niego możliwość obsługi klienta w całości przy stoliku, o czy mówił powódce. Jednakże świadek, jak i żaden innych dowód nie był w stanie stwierdzać kategorycznie, czy precyzował wobec powódki swoją wizję poprzez wskazywanie na wymóg konkretnych rozwiązań. Tym samym powódka oferując swoje oprogramowanie słusznie mogła pozostawać w przeświadczeniu, że spełnia wymagania pozwanego. Jak wynikało bowiem z przesłuchania przedstawicieli powódki (pозwanej wzajemnej), nie kwestionowanych przez pozwanego, oprogramowanie mimo, iż nie zawierało funkcji dzielenia rachunków umożliwiałoby dzielenie klientów przy składaniu zamówienia, w efekcie więc rachunek mógł zostać przypisany konkretnemu klientowi. Nie było więc konieczności facygowania gości do kasy głównej. Również biegły sporządzający w sprawie opinię nie dostrzegł żadnych znaczących trudności ani w obsłudze urządzeń, w tym mobilnych, ani w ich funkcjonowaniu w ramach sieci, jak i potwierdził, że nawet po utracie zasięgu dane nie są tracone, a oprogramowanie działa nadal oczekując na połączenie. Pozwany więc nie wykazał, aby oprogramowanie nie umożliwiałoby pełnej obsługi klienta przy stoliku (poza wydrukiem paragonów, na co jednak była zgoda pozwanego), a więc aby powódka nie wykonała założeń pozwanego. Niewątpliwie do tego samego efektu mogły prowadzić różne rozwiązania, dlatego wizja działa systemu jaką posiadał pozwany i wizja powódki nie musiały być tożsame w zakresie dojścia do jednego skutku jakim była obsługa klienta przy stoliku.

Jak podkreślał biegły jedynie od indywidualnych preferencji zależało uznanie, czy program powódki był ergonomiczny i przydatny, gdyż żaden z przeprowadzonych przez biegłego eksperymentów, nie potwierdził zarzutów co do wylogowywania, utraci łączności z siecią czy małej przejrzystości programu. Nadto biegły potwierdził, że po ewentualnej utraci zasięgu urządzenia mobilne istotnie nie traciły danych i działały dalej. Mając to na uwadze należało także wskazać, że nawet przy hipotetycznym założeniu, że strony jednak zawarły ostateczną umowę sprzedaży (a nie na próbę, co jednak nie wynika z przedstawionych faktów), to i tak trzeba by uznać, że powódka wykonała umowę w całości, łącznie z dostarczeniem oprogramowania (licencji) umożliwiającej obsługę klienta przy stoliku, i taki właśnie system wdrożyła.

W konsekwencji oświadczenie pozwanego o odstąpieniu od umowy z dnia 24 września 2019r. mogło być skuteczne wyłącznie w zakresie umowy sprzedaży urządzeń, a nadto stanowiło oświadczenie pozwanego (kupującego) o braku woli zawarcia definitywnej umowy sprzedaży. Z oświadczenia nie wynikało również aby dotyczyło ono usługi wdrożenia, konfiguracji i prac informatycznych i fiskalizacji. Jednakże nawet gdyby tak było, to zgodnie z art. 395 § 2 kc w razie wykonania prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą. To, co strony już świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Za świadczone usługi oraz za korzystanie z rzeczy należy się drugiej stronie odpowiednie wynagrodzenie.

Tak więc w każdej z tych sytuacji powódka miała prawo domagać się wynagrodzenia za wykonane usługi. Nadto nie sposób nie wskazać również, że ewentualny brak zapłaty przez pozwanego na rzecz powódki, doprowadziłby do sytuacji, że powódka nie otrzymałaby jakiegokolwiek zapłaty, mimo, że bez wątpliwości przez kilka miesięcy udostępniała „za darmo” pozwanemu swoje oprogramowanie, poniosła wydatki na prace związane z instalacjami, serwisowaniem itp., a pozwany z tego systemu korzystał.

Podobnie powódka wykazała wykonanie na rzecz pozwanego usługi fiskalizacji, co zresztą nie było zasadniczo sporne, gdyż pozwany swoją obronę kierował głównie na usługę (...). Tym niemniej w tym względzie wszelkie rozważania dotyczące „wdrożenia” należy odnieść odpowiednio do usługi fiskalizacji.

Podobnie nie było kwestionowane, że powódka sprzedała pozwanemu inne drobniejsze urządzenia, wskazane w spornej fakturze, zaś pozwany do tej pory za nie zapłacił. Nadto nie wynikało, aby pozwany chciał jej zwrócić powódce, tym samym aby oświadczenie o odstąpieniu ich dotyczyło.

Powódka wykazała również zasadność poniesienia kosztów windykacji, jak i wysokości w tym zakresie, zarówno za pomocą faktury, jak i zeznań świadka M. M. (2).

W tym miejscu odnosząc się do powództwa wzajemnego również nie budziło zastrzeżeń, a zasadniczo nie było kwestionowane przez powódkę, że pozwany skutecznie, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami stron, odstąpił od części umowy sprzedaży urządzeń. Wynikało to wprost z oświadczenia z dnia 24 września 2019r., gdzie powód wzajemny wzywał jednocześnie do odbioru zbędnych urządzeń. Powód wzajemny wykazał również – mimo, iż nie było w tym zakresie sporu – że strony zgodziły się na odstąpienie od umowy sprzedaży urządzeń, w razie braku zawarcia definitywnej umowy sprzedaży oprogramowania. Wynikało to nie tylko z zeznań świadków i stron, lecz i z wiadomości mailowej z dnia 17 kwietnia 2019r. (k. 96). Zgodnie więc z ww. powołanym przepisem art. 395 kc, pozwany wzajemny, był zobowiązany do zwrotu ceny urządzeń stanowiących przedmiot umowy sprzedaży, w zakresie w jakim powód wzajemny od niej odstąpił. Opinia biegłego potwierdziła, że powód wzajemny nie wykorzystuje obecnie urządzeń od sprzedaży, których odstąpił tym samym słusznie domagał się zwrotu ich ceny w łącznej wysokości 19297,47 zł.

Oba powództw były więc uzasadnione w związku z czym w zakresie każdego z dniach o odsetkach orzeciono na podstawie art. 481 kc.

O kosztach zaś rozstrzygnięto co do każdego roszczenia na podstawie art. 98 kpc. Na koszty powódki z pozwu głównego składało się wynagrodzenie pełnomocnika 1800zł, opłata od pozwu 400 zł i opłata skarbową 17 zł.

W zakresie kosztów powoda wzajemnego składało się na nie wynagrodzenie pełnomocnika 1800 zł, opłata od pozwu 1000 zł i opłata skarbową 17 zł oraz koszty opinii biegłego 1230,82 zł.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)